

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

Hirdetmények:

3 hasábos petitsor egyszer
18 fillér, többszöri hirde-
tésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

A lap

szellemi részét illető közle-
mények a szerkesztőséghez
(Wlassics-utca 25. sz.), az
anyag részét illető közle-
mények pedig a kiadóhiva-
talhoz (Ujváros-utca 25. sz.)
küldendők.

Kéziratokat
nem küldünk vissza.

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Kisfaludy Sándor emléke.

Jól illett a szelid őszi napfény ahhoz a zajtalan és szerény, de meleg és kegyeletes ünnephez, mellyel a múlt kedden, a Nemzeti Múzeum kertjében, írók, művészek és tudósok társaságában Kisfaludy Sándor gránitoszlopos emlékét fölavatta.

Nem most készült az emlék. Nagy idő tavaszán, 1848-ban csináltatták Magyar- és Erdélyhon leányai a magyar Petrarának. Ezüstből akarták csináltatni, de csak rézre telt. És mostanáig ott lepte a por fatalpon, a Múzeum folyosójának egyik szögletében a kedves szimbolumot, egész mostanáig nem a régi honleányok szép gondolatát, hanem a már-már elfelejtett költő sorsát példázván. S bizony édes kevesen tudták, mit jelent a nagy rézgömbön álló kiterjesztett szárnyu sas és karma közt a lant; és hogy kik, kinek és minek csináltatták az aranyból, ezüstből drágább emléket. Szép gondolat és kegyeletes tett volt e kedves emléket gránit oszlopra és méltó helyére állítani: a Múzeum kertjébe, Kazincezy, Berzsenyi, Kisfaludy Károly és Arany szobrai közé.

Az ünnepről nem hiányozhatott Zala-

vármegye: Csertán Károly vitte oda koszoruját. Mert minket, e vármegye fiait, egy szállal több köt ez emlékhöz, mint másokat: Kisfaludy Sándor Zalavármegye szülötte és büszkesége. Életének és költészetének legkedvesebb emlékei a mi vármegyénkben, a Balaton partján, a reánk tekintő ormokon s előttünk kigyózó völgyekben vannak elhintve. Mellettünk a falu, melytől ősrégi nemes családja a *Kisfaludy* nevet kapta. *Sümege* egyik házában rengett bölcsője; ott született 1772-ben. A *sümegei* temetőben nyugosznak hamvai; ott halt meg 1844-ben, abban a házában, a melyben született. *Sümege* és környékén töltötte gyermekéje első éveit; az a vidék tette a gyermek lelkére azt a nagy benyomást, mely az ifjút költővé avatta. *Zalavármegye* valószínűleg meg ifjúkori álmait, midőn 1793-ban a bécsi magyar testőrségbe hadnagynak nevezte ki. A *badacsonyi* szüreten látta és szerette meg későbbi nejét, Szegedy Rózát és *szerető szivők történetét* foglalta verseinek első kötetébe, a *Kesergő Szerelme*-be, mely költői hírnevét megalapította — több, mint száz esztendővel ezelőtt. S midőn az ifjú kor csalódásai és küzdelmei, véres harcok

és keserves fogság után hányt-vetett hajója révbe ért: itt talált újra otthont, mint boldog házas ember, *Sümege*; énekelve *Boldog Szerelme*-ről abban a házában, melyben egykor bölcsődala hangzott. *Badacsonyi* hegyi házában töltötte élte alkonyának legszebb napjait, melyekre dicsőség, barátság s szerelmének emléke hintettek fényt és meleget.

Kegyelettel nézzétek *Sümege*, *Csobáncz*, *Tátika*, *Somlyó*, *Szigliget*, *Rezi* regényes ormait! Ezek az ormokon a magyar lovagkor emlékének s a Kisfaludy Sándor kedves költészetének fénye dereng.

De nemcsak Zalavármegye szülötte, hanem a magyar haza fia; nemcsak költő, hanem hazafi is volt Kisfaludy Sándor. És szent kötelességünk áldozni a hazafi emlékének.

Hozzátok szólok Zalavármegye fiai és leányai. Hangom nem hallik messzire; de bármily messzire hallanék is, tudom, hogy Kisfaludy Sándorról szólomban sehol sem találta a tieteknél fogékonyabb szivekre.

Tudjátok meg, hogy a magyar nemzet fenállásának rendíthetetlen fundamentuma abban van, hogy őseink érdemet, erényt, dicsőséget nem ismertek hazafiság nélkül.

TÁRCA.

Az új házas.

Először és hit alatt kijelentem, hogy ez a tárcsa sem Péterre, sem Pálra nem vonatkozik. Csupán csak azokról a furfangos emberekről szól, akik ezer ravaszúsággal szóttépní akarják Hymen rózsálatát.

Az új házasokról beszéllek.

Menyecskek, figyeljétek!

* * *

Mikor a legény öregedni és kopaszodni kezd, vagy mikor hajfūrtei közé fehér fūmagot vet az idő: elhatározza, hogy megházasodik.

— Nagysád! én szeretem magát, mint a fülemüle a hangyatojást és ha nem lesz az enyém, beleugrom a Fekete tengerbe, ahol legfeketebb!

A hölgy rá néz az epedő ifjura és ekként válaszol:

— Muki! maga nagy kujon; maga csalfa, maga csapodár, maga nem fog engem megbecsülni!

Erre Muki térdre omlik és ég felé tartván három ujját, megesküszik, hogy ő meg fogja becsülni őnagyságát, mint a szent földre induló keresztes vitéz a mamájától kapott amulettet.

— De maga lump, kártyás, kikapós és csapodár lesz ezután is — mondja neki a kis leány.

Muki megfogadja, hogy ő sohasem fog inni egyebet, mint vizet és még a káposztalevet is szeszessitalnak tekinti; az ördögnek harminckét levelű bibliáját máglyán égeti el; a lányokra rá sem néz; otthon fog ülni; remete lesz, a szerelme remetéje és tartja a gombolyagot az ő kis feleségének s ha Isten is úgy akarja, rengeti a bölcsőt teljes odaadással.

Erre őnagysága megsimogatja a Muki homlokát és így kiált fel: beszéljen a mamával!

* * *

A mama persze huzódik, de a papa közbeszól: add oda anyjuk, úgy is marad még itthon elég leány!

És Muki pár hét múlva egy láncesszettel az ujján, egy vastag arany karikagyűrűvel jelenik meg a hivatalban.

A cimborák között hire fut, a lapok közlik az eljegyzési hirt és pár nap alatt mindenki tudja, hogy a Muki, a derék Muki leházasodott.

Az asztaltársak összetörlik a papucsos sörös poharát, a székét kifelé fordítják a kávéház sarokasztalánál és a kasszatündér kitörli a jelenlevők névsorából.

Elkövetkezik az esküvő napja. A pap alaposan megáldja Mukit és a menyasszonyát. Beszél nekik a házaset boldogságáról, örömeiről, a hitvesi hűségről.

És Muki könyezik a szép beszéd hallatára.

Kezdődnek a mézes hetek. Az új párt nem látják az utcán. A kapukuleson rajta fekszik a menyecske és Muki boldog, mint egy tejbe fuladt légy.

Múlik az idő, telnek a napok. Muki szeretne egy kis levegőhöz jutni. Már ki-fillebben az utcára és sanda szemmel be-bené az a kávéház ablakán. Szive megdobban, a mikor a koresmából a régi asztaltársak fülébe huzza a cigány azt a régi nótát:

Hogy engem egy asszony
Komendérogasson,
Olyan nincs a sifonérben!

Szomoruan ballag haza.

— Mi bajod kis uram? — kérdi a menyecske.

— Semmi, semmi! Csak a májam nyilalik a sok üléstől.

— Mustár papirozt rá!

De a Muki mája nem állja a medicinát. Lefekszik a pamlagra, rágyújt egy cigarettára és olyanokat ásít, mint egy csalódott pelikán.

Pár nap múlva már benyit a kávéház ajtaján és ravasz fufanggal így szól: Hé pincér! nem volt itt Gyömrődy Marci ur?

Persze hogy nem volt ott. De azért Muki leül a sarokba és rendel egy pikkolo kapucinert. Ejnye, ejnye, hogy nem jó az a Gyömrődy Marci! De jönnek helyette a régi jó barátok.

— Nini a Muki, a kedves jó Muki! Hát te

Mikor a régi magyar író a tollat a kezébe vette, első sorban nem az író, hanem a hazafi dicsősége lebegett szeme előtt. A régi magyar író kezében a toll nemcsak arra való eszköz volt, hogy irodalmunk történetének egy lapjára bevésse nevét. A régi magyar író tolla egyszersmind fegyver volt a magyar nyelvnek, a magyar szellemnek, a magyar nemzetnek védelmére. A régi latin mondás szerint »a költő születik és nem lesz«. Mi magyarok azonban azt mondhatjuk, hogy a régi magyar költő nem annyira született költőnek, mint inkább hazafiságból lett azzá.

Olvassátok és véssétek szívetekbe és lelketekbe a következő szavakat, melyekben Kisfaludy Sándor mintegy programját adja írói pályájának: „*Látván a magyarság romlását, elölkéltem magamban, hogy én szegény magyar nemes újja — homályomba rejtezve — szívem véreből, hazafiúi érzelmeimből, mint a selyembogár belsejéből egy fonalat fonok, melynél fogva veszni indult magyar nemzetünket magyar nyelv, érzés és írás által, ha csak kevés idővel is, tovább életben tarthassam.*”

Nem hiúság, hírnév, dicsőség, hanem önzetlen hazafiság ösztönzi az írói pályára. Első sorban hazafi s csak másod sorban író. És műveinek nemcsak a hang és kifejezések adnak hazafias színt; nemcsak külső máz rajtok a hazafiság, hanem az bennük a mozgató erő; többnyire abból szövődik a mese; azon fordul meg az egész eselekmény. *Hunyady János* c. drámájára Kazinczy Ferenc azt jegyezte meg, hogy jobban szerette volna, ha mint költő és nem mint hazafi írta volna meg Kisfaludy. Nagyon bántotta e megjegyzés a költőt. Azóta egy emberöltő múlt el. Az idő sokat megemésztett színműveinek költői értékéből, a divat leszorította őket szin-

padjainkról. De idő és divat érintetlenül hagyta ránk a bennök lüktető erős hazafiságot, mely, míg magyar lesz a földön, megmenti az enyészettől Kisfaludy Sándor színműveit. S ha valamikor a magyar költészet oda jut, hogy a művészet nagyon is háttérbe szorítja benne a hazafiságot: Kisfaludy Sándor színművei szólalnak meg legelőbb: *magyar költő, ne feledd, hogy magyar vagy!*

* * *

Midőn Kisfaludy Sándor 1796-ban Olaszországba utazott, Róma nagy költőjének, Virgiliusnak szülőföldje, Mantua határában elővette tarsolyából Vergilius költeményeit, hogy azon ég alatt, azon a vidéken élvezhesse azok szépségeit, ahol a költő hajdan énekelt. Ennek a lelki gyönyörűségnek a kifejezésére alig talál szavakat, szinte kiesett kezéből a könyv.

Kik látjátok a várost, hol Kisfaludy Sándor született, hol gyermekéveit töltötte, hol boldog családi tűzhelye állott s hol sírja domborul; ismeritek a vidéket közel s távolból kéklő ormaival: olvassátok azokat a költeményeket, melyeket más nem olvashat a tietekhez fogható gyönyörűséggel.

Fülep Imre.

A politikai helyzet.

(Fg.) Immár szeptember vége van, a feeskék már itt hagytak bennünket és még mindig nincs költségvetésünk. Más években ilyenkor már hangzott a nóta, vonultak be a regruták; az idén nincs nóta, nincs hangos kurjantás az utczán, de van mély aggodalom az arcokon, s ha két ember összejön, balsejtelemmel kérdegeti egymástól, mi lesz?

Próbáljuk meg higgadtan reaszumálni a helyzetet. Talán kezdjük ott, hogy Széll Kálmán kénytelen volt a helyét otthagyni, Széll Kálmán, a ki rendet csinált, a kit az ellenség is megsíratott, mert ő alatta — ismeretes hármasszóval kormányzott. Nem hiányzott — kétségtelen — a felsőbb körökből Széll iránt a malitia, mert

Egy év múlva, midőn már kis Muki is van a háznál, a figyelmes családfő csörgős babát visz haza az apróságnak s structollas kalapot a mamuskának.

Az asszony örül s kérdi: Mivel háláljam meg ezt neked édes uram?

— Mivel? Tudod mivel?

— No szólj, beszélj!

— Adj nekem hetenként egy napi kimenőt.

A kis menyecske elszomorodik, de végre beleegyezik — a kalap miatt. Hanem kiköti, hogy csak a kaszinóba szabad menni és legkésőbb kilene órára otthon kell lenni.

Ugyis lesz. Muki pár hétig a kaszinóban kártyázik, este rendes időben haza megy. Semmi baj sincsen, mert Muki csak kaláberezett!

Egyszer azonban a láncát szétéptett tigris belemerül a nemzeti játékba és a ferblin elveszti a félhavi gázsit.

Megyek utána! kiált fel nagy lelkesedéssel és a másik felével harcot tovább.

Telik az idő. Kilene, tíz óra is elmúlik. Végre éjfélkor plüre vágódik Muki.

Most már se pénz, se vacsora, se becsület, se kapukules.

Barátaiktól kér kölcsön néhány forintot és elmegy a többivel a koresmába halestélyre.

A hal átkozott, ha másodszor a maga levében

Széll Kálmánnak nem adtak meg olyan engedelményeket, a melyeken ma már tul vagyunk és a melyek alapján ma már tárgyalni a legesőndesebb politikus sem merne. Tisza István sikertelen vállalkozása csak előkészítője volt Héderváry bemutatkozásának, csak lépcső volt arra, hogy ezen az alapon, vagy talán egy lépcsőt átugorva, vagy hozzátéve, Héderváry a kormányt kezébe vegye. Héderváry csalódással kezdte miniszterelnökségét. Csalódott az adott szóban. Azután jött az ismeretes vesztegetési ügy. Azt hiszem, hogy minden elfogulatlan politizáló, a ki legalább jól figyelemmel kísérte az eseményeket, azon a gondolon túl van, hogy Héderváry tudva, akarattal részt vett volna a vesztegetésekben. Nem mondjuk evvel azt, hogy mulasztás nem terhelte. Most kezdett csak tulajdonképen kidomborodni a hare jelszava, a magyar vezényszó. Csak ezek az események érlelték meg Magyarországon egész többségében azt, hogy jogunk van követelni a magyar vezényszót s hogy ez a követelés ma már nemcsak jelszó, nemcsak olyan üszök, a mit a tűz élesztésére a lángba dobnak, hanem az egész nemzet szíve dobbanása.

A chlopy-i hadiparancs a helyzetet egészen felforgatta. Olyan helyzetben vagyunk most, hogy kezdve a legelső politikustól a legutolsóig, az egész nemzet a kibontakozáson tűnődik, keresve keresik a kibontakozás módját, a mely olyan távol áll tőlünk, hogy a vége, ha az események abban a mederben fejlődnek, mint eddig, tudj' Isten mi lesz.

A függetlenségi párt helyzete a kormánypártéhoz viszonyítva — a legkönyebb. Ha a függetlenségi párt végig harcolja a megkezdett harcot, a melyet ma már nem általánosságban a hare modorát, de a követelmények nagy részét tekintve, az egész nemzet szimpatiaival kísér és ha a győzelem csak meg is közelíti azt a feltételt, a melyet ma már a függetlenségi párt zászlajára irt, a magyar nép hálás lehet érte. Viszont a szabadelvű párt, a mely eleinte fantazmagoriának tekintette az ellenzék Széll alatti, kezdetleges követeléseit is, ha most nem szervezkedik és nem foglal állást a nemzeti követelmények mellett: elveszti a nemzet bizalmát és az a párt, a melyik 1867. óta korlátlan ur volt és a mellyel — legalább a választások eredményét tekintve — a nemzet többsége tartott, nem lesz letéteményese a nemzet akaratának, hanem egy báb, amelyet ráncigálni lehet olyan zsinórral, a milyennel a bécsi kéz akarja.

Sajnálattal nézzük a kormánypárt vergődését. Hetek óta él a pártban az a gondolat, hogy formát kell adni annak, mit kíván tulajdonképen a szabadelvű párt a katonai kérdésekben. Merjük állítani, hogy az a politikai szerencsétlenség, a mely a chlopy-i hadparancsossal érte a nemzetet, nem történt volna meg, ha a szabadelvű

fürösztik. Bort kíván a hitvány hulló és a bánatos Muki is.

A cigány és Muki kocint, mint hajdan a régi, jó világban.

Már a hajnal is derengeni kezd, mikor hazafelé indul. Czirázza a lépést, mint egy balettmester. Végre megáll a kapu előtt. De hiába állott, mert az be van zárva. Végre is a kerítésen kell átugorni. Nehezen megy, de még is sikerült.

Hallgatózik a hálószoba ajtaján. A kis Muki sir, acesarkodik odabenn. Ketten is esítítják: a mama, meg a nagymama.

Végre megszólal az egyik: Csitt! hallgass te korhely; épen olyan lump leszesz, mint az apád.

Azután megszólal a nagymama: Hadd el lányom! az édes apád is így kezdte, mint a te férjed, de az első alkalommal szigoruan fogtam és nem mert többé kirugni a hámból.

Mikor ezt a beszédet hallja Muki, visszamászott a kerítésen és másnap délben kerül haza, amikor is kegyetlenül szidja a vármegyét, hogy még éjjel is dolgoztatja a tisztviselőket.

De az az asszony már nem a vármegyét szidja, hanem a Mukit.

kiszabadultál a ketrecből? — kiáltanak ujongva feléje.

Muki ravaszul mosolyog.

— Gyere, ülj le, igyál!

— Nem vagyok szomjas.

— Akkor ülj le velünk egy párthi kaláberre!

— Nincs nálam pénz.

A világért sem tudnák rávenni a gonoszságra. De azért oda ül kibicelni. A régi csataedzett vitéből esatlós lesz. Sebaj!

Az asszony méltatlankodik. Már itt a vacsora ideje és Muki még nincs itthon. Végre nyolc óra felé haza jön.

— Hol voltál te kósza Gyurka?

Erre Muki kitalál valami ügyes hazugságot. Dolgozta a restanciát, pusztította az aktákat. Szidja a vármegyét, amely megöli a tisztviselőt, mint a rossz gazda az igáslovát.

Az asszony is kifakad a vármegye ellen, de végre lecsillapul és vacsora közben oda nyújtja a kappan sarkantyuját kedves férjének, hogy gondoljanak valamit és törjék szét.

Muki a szerencsés, neki törik a sarkantyú taréja.

Az asszony pedig gyanakodva rázza a fejét: Muki te hazudtál!

De Muki ügyes, mint egy kigyó és kisiklik a gyanu hallójából.

* * *

párt formulázza követeléseit a katonai kérdésben. Nem hisszük, hogy a király, kit ismeretes alkotmányosságáért a legszebb jelzővel kell, hogy illessen minden magyar, a legalkotmányosabb jelzővel, szembe szállt volna a nemzet akarásával és ne kísérelte volna meg a helyzet más irányu megoldását, mint éppen az imperatori hanggal. Még ha nem is akarnók mérlegelni azt a politikai, alkotmányjogi botlást, a mi a hadparancsban benne foglaltatik, észre kellett volna vennünk óriási arculesapásunkat abból az ujjongásból, a mit osztrák lapkollegáink esaptak a hadparancs megjelenésekor.

Tehát ne ellenségeinkben keressük a hibát, ámbár legkönnyebb és leghálásabb foglalkozás, hanem abban, hogy a nemzet nagy többségének képviselői tétován, tehetetlenül álltak a felbredt nemzeti önérzettel szemben. Mert az, hogy a szabadelvű párt nem határozta meg katonai programját azért, mert nem akarta a jövő miniszterelnöknek útját vágni, nem kifogás; nem kifogás még akkor sem, ha felteszszük, hogy azt a miniszterelnököt, a ki üres kézzel jön, a szabadelvű párt sem fogadta volna.

Azt, hogy mihez van joga a magyar nemzetnek az 1867. XII. t.-c. alapján, ne kutassuk. Böles politikuskok disszertációkat eresztettek már erről világra, úgy annyira, hogy ezen törvény magyarizálásához kétség nem fér. Nem állunk és nem állunk a függetlenségi párt mellett sem soha, mert meggyőződésből — Deák Ferenc szellemét követve — bizton tudjuk, hogy a magyar ügynek győzni kell és hogy annak a nemzetnek, a mely a monarchia magja, előbb utóbb tulsulyra kell kerülni és akkor a közös viszony csak erősíteni, növelni fogja a nemzet erejét, mind gazdaságilag, mind a hatalmi kérdés tekintve.

De kétségtelenül kell, hogy kifejezzük ama óhajunkat, hogy a szabadelvű párt szervezkedjék, kiesínyes kérdésekkel ne forgácsolja szét az erjét, pártpolitikai belső zavarok ne távolítsák el egymástól a képviselőket akkor, midőn minden erejükre, böles mérsékletükre, higgadt megfontolásra szükség van. A milyen sajnálattal kell hogy viselkedjünk a függetlenségi párt nagy többségének esütörtöki ülésén tanusított magatartásán, oly örömmel üdvözljük azt, hogy végre a kormánypárt egységesnek látszott ama védekezésben, a melyet a koronás király megvédése alkalmával tanusított.

Hiszük, hogy evvel megtermett a pártban az egyetértés és a szabadelvű párt összetartása, egységes és egyöntetű magatartása lehetségessé teszi, hogy az olyan áldatlan hang, amilyen az utóbbi időben a képviselőházban uralkodott, a békével ki fog küszöböltetni és az egységes szabadelvű párt ki fogja vivni ama katonai követeléseket, a melyeket az egész nemzet óhajt.

A vármegye és a közegészségügy.

Az ország egyik törvényhatósága nagy horderejű kívánalommal járult a belügyminister elé. Nem kevesebbről van ebben szó, minthogy a belügyminiszter a törvényhozás képviselőházához olyan törvényjavaslatot terjesszen be, mely az 1876. XIV. törvényeikk hatályon kívül helyezésével a közegészségügynek országsszerte való államosítását veszi tervebe; mert csakis egy ilyen törvény megalkotásában láthatjuk annak garanciáját, hogy a közegészség ügye hazánkban európai színvonalra fog emelkedni.

A javaslatot Árvavármegye tette s azt pártolás végett megküldte Zalavármegye közönségéhez is.

A mi a dolog meritumát illeti, minden alszemermet felretéve, sajnosan konstatálhatjuk, hogy a közegészségi viszonyok az ország legtöbb vármegyében annyira rosak és kedvezőtlenek, hogy az állami beavatkozásnak legfőbb ideje elérkezett.

Hatósági orvosokban mindenfelé nagy a hiány. A járásorvosok, a legjobb igyekezetük dacára is, képtelenek a közegészségügyi szolgálatot, néha 60—70000 lelket felölelő járásukban egyedül ellátni; körorvosokat pedig a legszorgosabb utánjárás mellett sem lehet alkalmazni, főleg a szegényebb vidékeken, ahol a magánygyakorlatból eredő jövedelem minimális, a tisztí fizetés pedig sok helyen 5—600 koronánál magasabba nem rug.

Félő különben, hogy maholnap már a járásorvosokkal sem leszünk jobban, mert azoknak mai fizetése nem áll arányban sem munkaképzettségükkel, sem munkakörükkkel és ha a követel-

ményeket a járásorvosokkal szemben megszigorítjuk, akkor kétszer is meg fogja gondolni minden orvos, míg a járási orvosi tisztet, mely a magánygyakorlatot nem hogy fokozná, de sőt inkább csaknem lehetetlenné teszi, — a megélhetésre egyáltalán nem elégséges fizetés kedvéért elfogadja.

Zalavármegyében például majdnem egy kellett legutóbb a novai és letenyei járási orvosi állásokra embert fogni s a vármegye kénytelen volt ezek fizetésének felemelése tárgyában a belügyminisztert feliratilag megkeresni, mert más-kép pályázó sem igen akadt volna.

És ezeken az állapotokon a törvényhatóságok végleg nem segíthetnek. Vagyonuk nincs, az állami javadalmazás elégtelen s a legtöbb helyen összetett kézzel kénytelenek elnézni azokat a hiányokat, melyek a mens sana in corpore sano mondás igazságát élénk tární leplezetlen mivoltukban segítik.

Hiány van a hatósági orvosokban, de még nagyobb a hiány a közkórházakban.

Járvány, ragály, tömeges megbetegedés esetén a törvényhatóságoknak legtöbbje képtelen a betegek elhelyezéséről és elkülönítéséről kellőképpen gondoskodni.

Amit az állam e téren tehetne, az a törvényhatóságoknak teljességgel lehetetlen és a véletlen mulasztást végeredményben mégis csak az állam sanyli meg.

Emellett a fenálló közegészségügyi rendeletek, amelyekkel az ország közigazgatási hatóságai egy évtized óta elárasztattak, a melyek legnagyobb része alig hogy kibocsájtatik, érvényét hamarosan egy-egy újabb rendelet semmisíti meg, amelyek a gyakorlati életben akárhányszor kivihetetlennek bizonyulnak és amelyek tömérdek zavart, munkát és kapkodást okoznak, — bár kétségtelen, hogy a legjobb szándékkal és irányzattal bocsájtattak ki, — maguk is sürgős revizióra szorulnak.

Legtő szükség volna olyan törvényre, amely az összes közegészségügyi teendőket és az összes, még érvényben levő rendeleteket összefoglalná, hogy a hatóságnak is, a hatósági orvosoknak is áttekintésük legyen amaz óriási anyag fölött, amelynek gondozása hivatásukat képezi.

Ezekben domborodik ki a kezdeményező vármegye feliratának indoklása s most, mikor a közegészségügy minden terén, annyi és oly mélyreható intézkedésekre volna szükség mindenütt, csak dicséret illetheti, hogy nyíltan és őszintén rámutatva a tarthatatlan állapotokra, azok orvoslása céljából a legilletékesebb helyen emeli fel szavát.

Üzletalapítás és hitel.

Annak oka, hogy kereskedőink egy része nem képes zöld ágra vergődni, míg mások jövedelmező üzleteket alapítanak és idővel vagyona is tesznek szert, nézetünk szerint a legtöbb esetben minden egyes kereskedő saját eljárásában keresendő.

A legtöbb kereskedő a főhibát mindjárt kezdetben és pedig az üzlet alapításánál követi el, mivel nem elég óvatos a város megválasztásával, ahol képességének és tőkájának megfelelőleg működhetik.

Rendkívül nagy azoknak a fiatal embereknek a száma, akik ismeretlen, idegen helyen nősülnek és ugyanott új üzletet alapítanak.

Mások meg hosszabb ideig tartózkodnak valamely városban és számítanak a szerzett ismeretsekre, amelyek alapján nyitják az üzletet.

Sőt vannak olyanok is, akik minden további megfontolás nélkül egyszerűen azért önállósítják magukat, mivel alkalmas bolthelyiség áll rendelkezésükre, vagy mivel mint alkalmazottaknak nem sikerült előre jutniok és maguk gazdájuk kívánnak lenni.

Olyanok, akik ily módon alapítanak üzletet, többnyire rövid idő múlva megérzik az egészségtelen alap káros következményeit és hogy valamiképp mégis vergődhessenek, mindenféle módot és fogást kísérelnek meg; a legtöbbszor ugynevezett piszkos concurrensok lesznek, akik elrontják az üzletet. Majd mindannyi visszaél a hitellel is, ami által az iparosok és nagykereskedők károsodnak. És ez rákfenéje a kereskedelmi karnak s a rosz üzletek miatti panaszoknak egyik főoka.

Fájdalom, nagyon kevés azoknak a száma, akik tőkájukkal és tehetségükkel számolnának

és főképp akik megválogatnák a helységet, ahol otthonukat, családi tűzhelyüket alapítani akarják.

Kérdezni kellene önmaguktól, vajon a szoban forgó városban szükséges-e a szakmájukhoz tartozó üzlet? Vajon fentarthatják-e az üzletet és életképes lesz-e az? Felvehetik-e tőkájukkal és képességükkel a versenyt a már meglevő hasonló szakmájú kereskedőkkel?

Hogy van hazánkban még sok olyan helység, amelyben még nem létezik valamely szakmájú üzlet vagy az illető szakma csak gyengén vagy hiányosan van képviselve, az kétségtelen; csak-hogy nagyon kevés azoknak a kezdőknek a száma, akik fáradságot vennének vagy gondolnának arra, hogy ilyen helységet kell keresniök.

Minden üzletembernek példát kellene vennie az államtól, amely az engedményes kereskedelemről pontos statisztikát vezet és csak ott nyit üzletet p. e. dohányárudát, ahol szükségesnek mutatkozott és jövedelmezőnek ígérkezik.

Állami törvények ugyan a kereskedő karnak általában sokat használhatnak, ám nem létezhetik törvény, mely egyeseknek, akiknek üzlete rosszul jövedelmez, jó üzletet teremthetne. Önmaguknak kell tehát üzletük jövedelmezőségéről gondoskodniok. Ugyanis mindenki saját szerencsésének a kovácsa s az ügyes szakféri csak a neki való helyen boldogulhat.

Mivel a kereskedelem szabad verseny, csak gyakorlati segítség használhat neki. A kereskedelem helyes gyakorlására szabályokat, törvényeket nehéz alkotni. Mégis volna mód, amelylyel a kezdőknek segítségükre lehetnének.

A kereskedelmi- és iparkamaráknak külön bizottságokat kellene alakítaniok, amelyek a kerületükben levő üzletekről pontos statisztikát vezetnének, azokat nyilvánartartának, hogy minden kérdezősködéssre pontos felvilágosítást adhatnának s így lehetővé tennék, hogy a kezdő kereskedő üzletének alapítása előtt megbízható információkat nyerhessen. Ez az eljárás nemcsak egy, hanem sok kereskedőnek használna és megmentené a kereskedői kart a további szilárdástól.

De volna ezenkívül ennek az eljárásnak más, rendkívül nagy előnye is, amennyiben megkönnyítené a hitelnyújtást és lehetetlenné tenné, hogy egyes szélhámos kereskedők nyakra-főre csinálhassanak adósságot, megkárosítván ezzel számos iparost és kereskedőt, akik üzletkötés reményében és bizván a hitelkérők becsületességében, elvesztik pénzüket.

De maga a kezdő is könnyebben juthatna megfelelő és csakis megfelelő hitelhez, mert viszonyait mindjárt üzlete alapításánál jobban ismernék és nem kellene félni, hogy a hitelt csakis a hitelezőnek kijátszása céljából kéri. Természetesen a vagyoni viszonyait meghaladó hitelre nem igen számíthatna, de épen ez volna az általunk ajánlott eljárásnak a megbecsülhetetlen előnye.

Vajha kereskedelmi- és iparkamaráink erre a gyakorlati intézkedésre szánják magukat, amelylyel hivatásuknak megfelelő, gyakorlati hasznót nyújtanának a gazdasági viszonyok által sanyargatott iparunknak és kereskedelmünknek.

Esküdtszék.

Az őszi esküdtszéki ülészak f. évi szeptember hó 21-én kezdődött, a mikor is Bognár József zalaistvándi lakos ügyét tárgyalták, a ki az édes apját Bognár Adámot esizmájával agyondobta.

Elnök: Sztaniszlavszky Adolf; szavazó bírák: Skóday Aurél és Sperlách Géza; jegyző: Galló István; ügyész: Schneider Gábor; védő: dr. Gombás Aladár; esküdttbírák: Németh Dezső, Braunstein Pál, dr. Ruzsicska Kálmán, Ughy János, Hány János, Lakatos István, Sárvány József, Adorján Sándor, Koronezy Ferenc, Papp Alajos, Semetke József, Torma János; pótesküdt: Vincze József.

A dolog úgy történt, hogy Bognár József zalaistvándi lakos a tavasszal egyszer reggel ment haza a koresmából, a hol pajtásaival együtt iszogott. Fialat felesége a hazatérő Bognár Józsefet elkezdte szidni, a perpatvarra felbredt Bognár József apja, Adám is, ki a fiatalokkal együtt aludt, ő is beleszólt a vitába, végül, hogy szavának nagyobb súlyt adjon, az ágy lábánál levő esizmáját mérgesen fia fejéhez vágta. A hatalmas, jól megvasalt esizma Bognár Józsefet

halántékán találta és a részeg embert úgy kizozta ez a dobás a sodrából, hogy a csizmát hamar felkapta és apjához vissza vágta. A csizma sarka Bognár Ádámot jobb szeme alatt úgy megütötte, hogy az öreg neki esett a kályhának, majd a székre és a földre, az esés következtében agyhártyája megrepedt és belső elvérzésben 2 nap múlva meghalt.

Az esküdtek verdiktje alapján erős felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testi sértésért Bognár Józsefet a törvényszék 7 havi börtönrre ítélte.

A második napon szeptember 22-én halált okozó súlyos testi sértés volt a tárgysorra kitűzve.

A vádlott Hóbok Mihály fiatal kanász, szepezdi lakos volt, a ki Urnapján délután a szepezdi koresmában iddógálás közben a szintén ott levő Kovács József, Bárány Lajos, Horvát Pál, Molnár Pál, Márkus Gábor, Borbély József, Murai Gábor borozó vendégekkel minden áron össze akart veszni. Midőn egyszer Kovács József, ki a vádlottnak legény keresztapja volt, vagyis a társaságba ő vezette be, egy szál gyufáért átnyult Hóbok asztalára, Hóbok Kovácsra rátámadt, sértegetni kezdte, hogy az ő asztalához senki se nyúljon sértegetés nélkül. A sértegető Hóbok látva a tulerőt, a rendutasításra kiment a folyosóra, a folyosón Molnár Pállal összeszólkodott, bicskát vett elő, de szerencsére idejekorán kidobták s midőn nem akarta a koresmáját elhagyni, lábúal fogva kihuzták. Az udvaron Hóbok Kovácsot támadta meg, de Kovács látva a házsártos legény vad tempóját, elfutott. Hóbok vére a balatonvidéki bortól forrott, neki vér kellett. Visszament ismét a koresmába, verte az asztalt úgy, hogy a poharak feldültek, a bor locsogott; és erővel verekedni kezdett. Ismét kidobták és as ott levő legénység a kővel dobálódzó Hóbokot kődobásokkal üldözni kezdte. Hóbok a dobások elől egy darabig futott, majd visszafordult, ő is dobálódzott mindaddig, míg Csabaiék elé ért. Itt Csabainé védelmébe vette és az utánna jövő Murait szép szerével a házból kibeszélte. Murai gyanutlanul ment el társaival Csabai háza elől s mintegy 10 lépést mehetett, háta mögött terem Hóbok, hozzájuk csatlakozik. Murai és társai kérlelik, hogy ne veszekedjék. Hóbok barátságot is mutatott, Murait átöleli és a kezében levő késsel Murait nyakszirtzen szurja, a ki a szurás következtében elbukott, úgy, hogy a második szurás már csak a levegőt érte.

Tanuk vádlott tagadásával szemben a tényállást e szerint adták elő, mire a törvényszék, melynek elnöke: Dr. Fritz József; bírák: Szirmay Béla és Skoday Aurél; jegyzője Dobby Imre volt; Dr. Rézler Kornél vád- és dr. Keresztury József védőbeszéde után 5 évi fegyházra ítélte a vádlottat, aki az ítéletet nagyon nyugodtan hallgatta végig.

Esküdtek voltak: Puer István, Nagy János, Vid Lajos, Koronczy Ferenc, Friedrich István, Papp Alajos, Vince Albert, Hány József, Tivolt János, Német Dezső, Semetke József, főnökjük Braunstein Pál.

23-án, a harmadik napon Lakatos Rozi, egy fiatal, esinos leány ült a vádlottak padján. Elnök: Sztaniszlavszky Adolf; bírák: Skoday Aurél és Sperlág Géza; jegyző: Galló István; ügyész: Schneider Gábor; védő dr. Berger Béla volt. Esküdteknek kisorsoltattak: Dr. Ruzsicska Kálmán főnök, Braunstein Pál, Tivolt János, Horváth János, dr. Kadák Pál, Papp Alajos, Vince Albert, Koronczy Ferenc, Adorján Sándor, Ughy János, Sárvári József, Hári József.

A tényállás a következő: Május 22-én éjjel 2 órakor Zakóék háza Gáborházán kigyuladt.

A közvetlen szomszédságban levő Lakatos István háza szintén elégett, a honnan a vádlott az égés alatt pendelyben futott ki. Másnap — mint ilyenkor mindig — szóbeszéd között Szekeres Anna előadta, hogy Lakatos Rozi ez előtt 2 héttel beszélt neki, hogy anyja nem akarja, hogy szolgálatba álljon, ruháját nem adja ki, ő ezért a házat meggyújtja. A csendőrök rögtön elfogták Lakatos Rozit, a kit megvasalva kísérték Alsólendvára. Utközben, midőn az erdőn keresztül s a rédiesi malom előtt az előtűduló falusi népség előtt a csendőrök vallatásra fogták, 13 tanu jelenlétében Lakatos Rozi azt vallotta, hogy Zakóék házat ő gyújtotta fel azért, mert Zakó István az édesanyját szerette. Három szál gyufát vitt ki, eggyel meggyújtotta Zakóék istállóját, kettőt pedig eldobott, azután nyugodtan lefeküdt. Ugyanezt vallotta az őrs szobában

is 2 tanu előtt, majd a vizsgáló bírónál is legelső izben. Fogságának harmadik napján jelentkezett, hogy vallani akar, mire a vizsgálóbíró előtt tett vallomását teljesen visszavonta, azt mondta, hogy ő csak azért vallott úgy, mert az uton az erdőn az egyik csendőr kétszer arcul vágta, a másik pedig agyon akarta szurni, ha nem vall. O kénytelen volt a vádat magára vállalni, mert félt a csendőröktől. Ugyanígy vallott a főtárgyaláson is. Tanu, ki e cselekményre, annak oki és okozati összefüggésére valamit tudott volna vallani, nem volt, mire az esküdtek verdiktje s dr. Berger Béla tartalmas és igazán mély tanulmányra valló beszéde után a törvényszék a vádlottat felmentette.

Csüörtökön szeptember 24-én dr. Fritz József elnöktele alatt a főtárgyalás a következőkép alakult meg: bírák: Szirmay Béla, Skoday Aurél; jegyző: Dobby Imre; ügyész: dr. Rézler Kornél. Esküdtek voltak: Papp Alajos, Sebestyén Mihály, Vince Albert, Lakatos István, Koronczy Ferenc, Hány József, Strausz Sándor, Németh Dezső, Puer István, Adorján Sándor, Friedrich István, főnökjük dr. Ruzsicska Kálmán.

Az eset a következő volt. F. 6. március 26-án Schwarz József bucsuszentlászlói kereskedő boltjába beállított egy álhajas, álszakálás bekorozott alak, a ki a kereskedőre pisztolyt szegezven, pénzt követelte. A kereskedő nem ijedt meg, hanem a pisztolyt megkapva, a rablóval dulakodni kezdett és őt kidobta. Amint kilökte őt, egy ott kint álló, hasonlóan maszkirozott és flintával felfegyverkezett alak szintén megtámadta őt, mire Schwarz evvel is dulakodni kezdett, a flintát a kezéből kicsavarta, de midőn észrevette, hogy még egy harmadik is áll ott, boltjába beugrott, az ajtót bezárta és az ablakból kétszer kilőtt. A három ember erre megszaladt és ők is kétszer visszalöttek. A csendőrség a tettesek után hiába kutatott, semmi nyom sem vezetett rájuk. Két hónappal a tett után Kornis Dödölle Istvánt lopás miatt elfogták, a ki a vallatás közben azt is beismerte, hogy a bucsuszentlászlói rablás-kísérlet szintén ő követte el Harmat Buga József és Szaknyári Parancsi József bucsuszentlászlói lakosokkal együtt. A két utóbbi vádlott azonban dacára többszöri kihallgatásuknak — a dolgot tagadták. A főtárgyaláson védők arra vonatkozólag hallgattattak ki egy esomó tanut, hogy abban az időben, midőn a tettet elkövették, vádlottak Salomváron voltak, mire az ügyész II. és III. rendű vádlott ellen a vádat elejtette, Kovács Dödölle István elmebeli állapotát megfigyeltetni rendelte, mert úgy látszott, hogy vádlott hülyeségben szenved. Ekként ez ügyben ítélet hozatalra a dolog nem került.

26-án, szombaton tárgy volt szándékos emberölés büntetéssel vádolt Farkas Imre rezneki lakos bűntüve. Elnök: Sztaniszlavszky Adolf, bírák Szirmay Béla, Skóday Aurél, jegyző Galló István, ügyész dr. Rézler Kornél, védő dr. Hajós Ignác. Esküdtek: Koutnyek Ferenc, Torma János, Vince Albert, Puer István, Adorján Sándor, Strausz Sándor Horváth János, dr. Ruzsicska Kálmán, Ughy, János, Sárvári József, Hány József, Papp Alajos, Lakatos István. A vádlott Farkas Imre fiatal esinos parasztleány egy majorban szolgált, Bagó István elesábitotta, vagy ha hisszük Farkas Imréné szavait erőszakkal megejtette Farkas Imre feleségét. Bagó nem volt díserét ember, uton utfélen beszélgette győzelmét, sőt még Farkasnak is elmondotta. Farkasban az indulat végre kitört, s midőn egyszer beesipett állapotban ment haza, a kezeügyében levő késsel Bagót átszurta, ki nyomban meghalt. Mind a vád, mind a védelem igen szép szemleli torna volt. Igazán méltó a helyhez. Az esküdtek verdiktje után a törvényszék vádlottat három évi fegyházra ítélte.

H i r e k.

Meghívó. Zalavármegye törvényhatósági bizottsága f. évi szaptember hó 14-én tartott rendes közgyűlésében 16422/1903. sz. a. elhatározta, hogy e vármegye nagy szűlőtte, Deák Ferenc születésnapjának századik évfordulóját folyó évi október hó 17-én és 19-én a nagy hazafi érdemeihez méltóan fogja ünnepelni s egyuttal az ünnepély folyamát a következőkép állapította meg:

I. Október hó 17-én d. e. 9¹/₂ órakor az ünnepélyes közgyűlés megnyitása vármegyeház nagytermében.

II. 10 órakor a zalaegerszegi plebániatemplomban ünnepélyes isteni tisztelet, amelyet méltóságos és főtisztelendő Dr. István Vilmos szombathelyi megyés püspök ur tart és a melyen a törvényhatósági bizottság tagjai az ünnepélyre meghívott vendégekkel testüetileg vesznek részt.

III. Az ünnepélyes isteni tisztelet után a törvényhatósági bizottsági tagok a meghívott vendégekkel a Deák-térre vonulnak, hol a vármegye alispánja koszorut helyez Deák Ferenc éreszobrára a vármegye közönsége nevében.

IV. A koszoru elhelyezése után az ünnepélyes közgyűlés folytatása a vármegyeház nagytermében a következő tárgysorral:

1. Ünnepi beszéd, amelyet nagyságos Hertelendy Ferenc törvényhatósági bizottsági tag, országgyűlési képviselő ur tart.

2. A Deák Ferenc tanulmányi ösztöndíj alapítása az alapító oklevél kiállításával és ennek kapcsán köszönetnyilvánítás az alapítványi tőke gyűjtőinek és adományozóinak.

3. A vármegye alispánjának jelentése a Deák Ferenc családja sirboltját magába foglaló kehidai kápolna helyreállításáról s ennek kapcsán a kápolna fentartására a megyei törzsvagyomból 400 koronával egy külön alap létesítése az alapító levél kiállításával.

4. Felirat intézése Ő Felségéhez, Apostoli Királyunkhoz, Legkegyelmesebb Urunkhoz a vármegye halás közönségének nagy fia iránt táplált elenyészhetlen kegyelete megnyilatkozásairól.

V. Október hó 19-én d. e. 11 órakor a kehidai kápolna ünnepélyes beszterelése nagyságos és főtisztelendő dr. Rhédey Gyula veszprémi kanonok és zalai főesperes ur által.

Van szerencsém a törvényhatósági bizottság i. t. tagjait ezen ünnepélyre meghívni.

Zalaegerszeg, 1903. évi szeptember hó 17-én. Dr. Jankovich László gróf főispán.

Deák Ferenc emlékezete. Dr. István Vilmos szombathelyi megyés püspök a haza bölesének, Deák Ferencnek, október hó 17-én bekövetkező száz éves születése évfordulójá alkalmából egyházmegyéje papságához a nagy hazafi kimagasló érdemeit méltató püspöki körlevelet intézett, melynek vármegyénk vonatkozó részét megszivelelül ide iktatjuk: „Egyházmegyém hazánk bölesének szüldegyházmegyéje. Itt élte ő le gyermekkorát, itt nevelkedett fel és képezte ki magát nagy hivatására, innét küldetett ki a haza ügyeinek intézésére és terhes munkálkodásainak fáradaimait is itt szokta kipihenni. Sokan élnek még közöttünk, kik őt személyesen is ismertük és akik őt életében is mint példányképünket és vezérünket tiszteltük. Nekünk tehát már ezen indokból is fokozottabb mérvben kötelességünk a tervezett ünnepély fényét lehetőleg emelnünk“. Ugyanezért elrendeli körlevelem végén a hazafias szellemű főpap, hogy egyházmegyéje minden plebániájában f. évi október hó 17-én, mint a haza bölese születésének százados évfordulóján, ünnepélyes szent mise tartassék, amelyen a plebániához tartozó r. k. iskolák növendékei részt vegyenek, a szent mise végeztével halánk hű kifejezésül hazánk nagy fiáért 3 Miatyánkot és 3 Üdvözlégy Máriát imádkozzanak és ezután az iskolai ünnepélyek oly módon rendeztessenek, amint ezt a miniszteri rendelet előírja.

Kisfaludy Sándor emléke. Budapesten, a Nemzeti Muzem árnyas kertjében, f. hó 22-én dél előtt helyezték el gránittalapzatra vármegyénk nagy szüldöttének Kisfaludy Sándornak, a Himfy nagy költőjének, bronz emléket, amely 1844. óta a muzeum folyosóján hevert. A szép emlékmű elhelyezése kegyeletes ünnepség keretében folyt le, amelyen a kormányt dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter képviselte. Az ünnepségen képviselve volt vármegyénk is Csertán Károly alispán vezetése mellett küldöttséggel; továbbá az Akademia, a Kisfaludy Társaság, Tudomány egyetem, Műegyetem stb.; többen voltak jelen a Kisfaludy család tagjai közül. A szép szobor gránitoszlopon nyugszik s az oszlopot a lánglelkű költő domborművü képe ékesíti; felső része rézgömbre szálló kőszáli sasz ábrázol, mely a Hunfy költőjének lantját tartja karmai között. — Szalay Imre, a Nemzeti Muzem igazgatója, szép beszéddel nyitotta meg az ünnepséget. A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után Szalay igazgató letette a muzeum gyönyörű babér koszoruját a szobor talapzatára, majd megköszönte a miniszternek, a család tagjainak s az ünneplő közönségnek, hogy résztvettek az

sektől 15.80 f, Márokföld 8.10 f, Felsőszent-
erzsébet 1.80 f, Nemesnépi 1.30 f, Buchberger
István, Antal Dénes 1—1 K, Dobraföld 90 f. —
Sarkady Károly 2 K. — Simor János nemes-
vigánti lakós 60 K. — Krosetz János henesei
lakós 20 K. — Tarányi Ferenc nyirlaki lakós
400 K. — Scholtz Károly zalaszentgróti jegyző
gyűjtő ívén: Zalaszentgrót 10 K, Róth Mór 30
f, Veilez Gáspár, Mizner Dávid, Morgenstern
Henrik, Pranger György, N. N. 20—20 f, Hern-
stein Mór 10 f. — Baksai körjegyző gyűjtő
ívén: Baksa 20 K, Barabás, Lentikápolna, Pór-
szombat, Kerkakálócza 5—5 K, Czup község,
Pusztakozmadombja 2—2 K. — Várhidy Lajos
polgármester gyűjtő ívén: Boschán Gyula 20
K, Hanty Károly 10 K, Rutich József 5 K,
Botka Jánosné 3 K, özv. Erdős Gézáné, Zala-
egerszeg vidéki hitelszövetkezet 2—2 K, Nagy
Gyuláné, Goldner János, Weiser és Pollák 1—1
K. — Csertán Károly alispán 100 K. — Nagy-
kanizsa város 200 K. — Nagykanizsáról: Eper-
jessy Gábor 5 K, Grünhut, Kardos József 4—4
K, N. N., 3 K, Halvax Karolin, Blau Ottó,
Scherer Richárd, Rosenberger, Horsetzky, Neufeld
Ödön 2—2 K, Huba József, Vajinics Ede,
Güncenz Ferenc, Kaufman Adolf, Veinberger
Kálmán, Bartos Géza, Eger Zsiga, Rezl Aladár,
Hoff Pál, N. N., Németh Mihály, N. N., N.
N. 1—1 K, Hora Lajos 40 f.

Tanfolyam. A tapoleai m. kir. vinecellériskolá-
nál 1904. évi január hó 1-én kezdődő egy
éves tanfolyamra pályázatot hirdetnek. Kérve-
nyek legkésőbb 1903. évi november 1-ig a
földmivelségi minisztériumhoz nyújtandók be.
Felvilágosítást az intézet igazgatósága ad.

A Flórian szobor áthelyezése. A Deák tér-
nek új kerítéssel leendő körülvétele alkalmával
a Szent-Flórian szobrot régi helyéről áthelyez-
ték a plebánia templomnak észak felőli oldalára,
a Zala-utcaával szemben. A szobrot ezen alkalmal-
lammal kijávitották s újra átfestették.

Adakozás. A folyó tanévre történt beiratások
alkalmával a helybeli főgimnázium ifjúsági se-
gítőegyesülete javára a következő tanulók szülei
adakoztak: Szigethy Tibor II. o. 6 K, Fitos
Jenő I. 6 K, Zsided Elemér I. 50 f, Garai
Gyula III. 50 f, Köhler Béla II. 4 K, Kohn
Ernő I. 2 K, Schwarez Sándor VI. 20 f, Vass
Pál V. 20 f, Schwarez József IV. 1.80 f,
Márovcics Gyula I. 20 f, Tóth L. IV. 20 f,
Balaton Elemér I. 40 f, Hajós Ervin I. 10 K,
Jákli Kálmán III. 1 K, Gráner Sándor III. 10
K, Németh Kálmán III. 40 f, Márkus Manó
I. 1 K, Császár Endre II. 1 K, Sattler Imre
II. 1 K, Lex Károly I. 2 K, Mayer K. III.
2 K, Schönauer Oszkár II. 80 f, Tanai A. IV.
50 f, Csertán Ferenc VI. 6 K, Eisner M. I.
1 K, Spiegel Henrik VII. 1 K, Alasztics István
IV. 40 f, Nemes Ödön II. 2 K, Nagy István
IV. 80 f, Császár P., II. 40 f, Gombos B. I.
20 f, Borbély G., VIII. 1 K, Pataky Gy. I.
1 K, Mittendrei József I. 20 f, Nagyfy István
III. 40 f, Keserű Imre III. 1 K, Kovács K.,
VII. 50 f, Weiss Ottó V. 4 K, Heinecz J.
VIII. 1 K, Bándy F. VI. 1 K, Zsilinszky R.
V. 1 K, Németh F. II. 1 K, Duzár I., III. 2
K, Kalzberger E. VII. 20 f, Maksay L. I. 1.70
f, Kreisler Imre VII. 1 K, Balogh Gy. IV.
1 K, Sztaniszlavszky E. IV. 5 K, Cseresnyés
A. VI. 40 f, Fürst J. V. 50 f, Weber Ödön
VII. 20 f, Grünwald E. VI. 40 f, Handley
S. V. 20 f, Grünbaum Géza II. 1 K, Kovács
Imre V. 2 K, Réffy E. I. 20 f, Eisler D. I.
40 f, Boschán György II. 5 K, Makray S. VI.
5.80 f, Gráner Imre VIII. 4 K, Schvarecz Ödön
II. 1 K, Bona Andor V. 1 K, Zsuppán J. VI.
20 f, Orsits F. II. 1 K, Singer Gy. II. 20 f,
Kiss István VI. 5 K, Schlesinger E. IV. 50
f, Gombás I. I. 1 K, Pfeiffer Zs. V. 40 f,
Kummer V. III. 60 f, Garanosy Gy. VII. 1.60
K, Mattersdorfer J. VIII. 60 f, Mattersdorfer
L. III. 60 f, Pintér E. VIII. 30 f, Baly L.
V. 50 f, Jakabffy L. I. 2 K, Varga József I.
1.50 f, Somossy N. I. 2 K, Papp I. III. 1 K,
Slemmer S. V. 1 K, Kaiser K. V. 1 K, Wein-
berger J. II. 2 K, Gerencsér I. VIII. 80 f,
Csesznák J. III. 2 K, Pais D. VIII. 2 K,
Kotsis Andor IV. 2 K, Singer E. VIII. 60 f,
Thassy L. VI. 10 K, Lakenbach IV. 2 K,
Eckstein M. V. 40 f, Kajtár István IV. 1 K,
Klosovszky E. VIII. 1 K, Süle Z. I. 1 K,
Kluger S. I. 40 f, Talabér I. III. 2 K, Grün-
feld F. VIII. 1 K, Némethy V. VI. 4 K,
Kovács Á. III. 10 K, Cseszinovics E. VI. 1

K, Mittermajer J. VI. 2 K, Csizmazia Gy.
VIII. 1 K, Császár Gy. I. 1 K, Halász J. VIII.
1 K, Kiss E. VIII. 2 K, Sebestyén I. VIII.
40 f, Csásics J. VIII. 1 K, Grész B. III. 1
K, Büchler József VI. 2 K, Ritscher J. VII.
2 K, Zeehmeister O. V. 5 K, Adamik I. IV.
2 K, Korányi J. VII. 1 K, Persay A. V. 3
K, Eisinger R. IV. 1 K, Deák Iván VI. 5 K,
Várady Z. I. 1 K, Czinder L. VII. 2 K, Söj-
töri K. V. 30 f, Császár E. VI. 1 K, Szmo-
lyán L. VI. 2 K, Parotli G. VII. 20 f, Por-
pázy István I. 40 f, Pers F. I. 20 f, Grün
S. II. 1 K, Sebestyén Ernő III. 1 K, Vöcz-
kőndy Jenő VIII. 1 K, Tamaskó János I. 30
f, Mészáros P. VIII. 1 K, Haba P. VII. 1
K, Bekey E. VI. 50 f, — ez összesen tesz:
218 K 40 f.

A főgimnázium igazgatósága a nemesszívú
adakozóknak hálás köszönetét nyilváníttja.

Tanítógyűlés. A veszprém egyházmegyei róm.
kath. tanítók egyesületének Tapolea—balaton-
füredvidéki köre f. hó 15-én Balatonfüred für-
dőhelyen tartotta évi rendes közgyűlését, ame-
lyet Bognár Károly káptalanbírói plebános, ke-
rületi egyházmegyei tanfelügyelő, lelkes beszéd-
del nyitott meg; majd felolvasták a mult köz-
gyűlés jegyzőkönyvét, amelynek tudomásul vé-
tele után Tormássy József, a kör világi elnöke,
olvasta fel részletes jelentését a kör évi műkö-
déséről. A jelentés tudomásul vétele után Né-
meth György díszeli tanító felolvasást tartott,
Pogonyi György vászolyi tanító pedig gyakorlati
előadást; mind kettőnek a közgyűlés jegyzőköny-
vileg fejezte ki elismerését. — Sebestyén Gyula
tapolezai tanító indítványára a közgyűlés egy-
hangulag csatlakozott az országos bizottság moz-
galmához a tanítók fizetésrendezése ügyében,
kérveint intéz e tárgyban az országgyűléshez s
támogatásra küldöttségileg kéri fel a kerület
országgyűlési képviselőjét. A világi elnök jelen-
tése szerint egy nemesen gondolkozó tanügyba-
rát 2 db 20 koronás aranyat adományozott oly
célből, hogy a felolvasók és előadók közül a
multban legtöbb alkalommal közreműködött 2
tagnak adományoztassék. A 15 közreműködő
közül sorshuzás utján Szigethy Ödön tapolezai
és Szabó József raposkai tanító nyerte el a ju-
talmat; névtelen adakozónak a közgyűlés kö-
szönetét nyilváníttotta. Ezután folyó ügyeket
tárgyalt a közgyűlés.

Téli menetrend. A magyar államvasutak igaz-
gatósága kiadta a f. évi október hó 1-én életbe
lépő téli menetrendjét. A téli menetrenden örö-
mel tapasztaljuk azt a nem egyszer kért újítást,
hogy Zalaegerszegről télen is lehet reggel 6 óra
10 perekor Kis-Céll felé Budapestre utazni, csat-
lakozással a Grác—budapesti gyorsvonathoz;
továbbá Budapestre ha d. u. 2 óra 15 perekor
a gyorsvonattal elindulunk, este 9 ó. 47 per-
ekor Zalaegerszegen vagyunk. Zalaegerszeg és
Zalaszentiván között a helyi érdekű vasut men-
telében a nyárihoz képest változás nem állt be,
ami arra mutat, hogy a Déli vasut sem. változ-
tatott Szentivánon a menetrenden. Ez ránk
nézve annyiban bir fontossággal, hogy meg-
maradt a Nagykanizsáról 12 ó. 15 perekor in-
duló gyorsvonat, mely Zalaszentivánról d. u. 1
ó. 16 perekor indul Zalaegerszegré s így a buda-
pesti újságokat télen is d. u. 2¹/₂ órakor már
megkaphatjuk.

A balatonfüredi fürdő látogatottsága. A szer-
kesztőségünkhöz beküldött névsor szerint a bala-
tonfüredi fürdőt az idén szeptember hó 16-ig
bezárolag 2913 fürdővendég látogatta; az átu-
tazó vendégek száma ez ideig 8.610 volt s így
az 1903. évi fürdőidényben vármelegyénk a kies
fürdőhelyét 11.523 egyén látogatta meg.

Irnokai áthelyezés. Az igazságügyminiszter *Szat-
máry* Béla tapoleai járásbirósági irnokot a jász-
apátii járásbirósághoz áthelyezte.

A táviratlapok új alakja. A táviratok fela-
dására szánt táviratlapok, annak elismerhetése
céljából, hogy az államkincstár által állítottak
elő, ezután a postakürt, a villám és a magyar
koronából kombinált víznyomású jevénnyel fog-
nak elláttatni. — Az ilyen jelzésű táviratlapok
azonban csak a meglévő készlet felhasználása
után adatnak ki. A most használt táviratlapok-
ból meglévő készlet az elárusító posta- és távir-
da (távbeszélő) hivatalok által állítottak elő, illetve
hogy a magáncégek által nyomtatott lapok ára
már lerovatott: vagy csillagalakú átlukasztóval

vagy a hivatalok bélyegző lenyomatával fognak
elláttatni.

Uj szivarok. A pénzügyminiszter hirdetménye
szerint az általános forgalomba felvett dohány-
gyártmányok árjegyzékébe *Rosita* elnevezés alatt
uj faju szivar fog felvétetni s folyó évi október
1-től kezdve a forgalomba bocsáttatni. Ennek a
szivaroknak az ára az árusok részére 100 dbon-
kint 7 korona 20 fillér, a fogyasztók részére dbon-
kint 8 fillér; továbbá a belföldi különlegességi
árjegyzékébe *Delicias* elnevezés alatt fog uj faju
szivar felvétetni s folyó évi október hó 1-től
kezdve a forgalomba bocsáttatni. Ez a szivar 5
dbonként papirdobozba van csomagolva és az
árusok részére 200 dbonkint (40 darab 5 dbos
csomagban) fog eladatni. Öt darab szivart tar-
talmazó doboz ára 60 f, 200 darab szivar ára
24 korona.

Az aranyárkelet-pótlék. A vámilletékeknek
ezüstben történő fizetésénél vagy biztosításánál
a törvény értelmében szedendő aranyárkelet-pót-
lékot 1903. évi október hóra tizenkilenc egy fél
(19¹/₂) százalékban állapították meg.

Figyelmeztetés a szüret előtt. A földmivelsé-
ügyi miniszter most is, mint minden évben, a kö-
vetkező rendeletet intézte a törvényhatóságok
utján a szőlősgazdákhöz: » A hazai bortermelés
érdekében kiváló súlyt helyezek arra, hogy a
mesterséges borok készítésének és forgalombaho-
zatalának tilalmazásáról szóló 1893. XXIII. tör-
vényeikk rendelkezései mindenki által, kivétel
nélkül szigoruan megtartassanak. E célből in-
tőzkedjék haladéktalanul az iránt, hogy az érde-
keltek — saját érdekükben — a legkiterjedtebb
módon leendő közzététel (hirdetmények, kidobo-
lás stb.) utján mindenestre még a folyó évi
szüret megkezdése előtt, különösen arra figyel-
meztessenek, hogy a bortörvény 1893. XXIII.
törvényeikk) és az ennek végrehajtása tárgyában
a kereskedelemügyi miniszter ur által — a bel-
ügyi és pénzügyi miniszter urakkal, valamint
velem egyetértőleg — kiadott 53.850/97. számú
rendelet értelmében a mustba vagy borba, ugy-
szintén a már készen kiejert törkölyborba vizet
keverni, bármily csekély mennyiségben is minden
körülmények között feltétlenül tilos, továbbá,
hogy tilos a természetes bornak törkölyborral,
vagy gyümölcsborral való összekeverése (ösze-
hazasítása) is. A vízhasználat csak a törköly-
bor készítésénél van megengedve, de ott is csak
az idézett végrehajtási rendeletben körülirt meg-
szorítással. Egyszersmind figyelmeztetendők az
érdekeltek arra is, hogy a ki a fent tiltott mó-
don készített vagy kevert bort forgalomba hozna
vagy eladja, az az 1893: XXIII. törvényeikk
értelmében 600 koronáig terjedhető pénzbüntetés-
sel büntetettik, a ki pedig a bort maga vizezi,
vagy más tiltott anyagokkal kezeli, vagy a
természetes bort törkölyborral vagy gyümölcs-
borral összekeveri, az, mint mesterséges bor ké-
szítője, 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel
s ezenfelül még 2 hónapig terjedhető elzárással
büntetettik s ezenfelül az illetőktől a tiltott
módon készített vagy kezelt borok még el is
koboztatnak.

Névváltoztatás. A belügyminiszter kiskoru
Rechnitzer Lipót nagykanizsai lakós vezetékne-
vének „*Rényi*“-re, kiskorú *Tekál* László, János
és *Margit* halápi lakósok vezetéknevénél „*Bi-
hari*“-ra kért átváltoztatását megengedte.

Uj bélyegek. A jelenleg forgalomban levő
bélyegjegyek f. évi október 1-je után október
31-ig árusíthatók, azonban 1903. november 1-vel
forgalmon és érvényen kívül helyeztetnek s ettől
a naptól kezdve kizárólag csak uj bélyegeket
szabad használni. A forgalmon kívül helyezett
bélyegjegyeknek ezen időpont eltelte után való
használat a bélyeglerovási kötelezettség nem
teljesítésével egyenlőnek fog vétetni és a bélyeg-
illetékszabályok szerint ezzel egybekötött hát-
rányos következményeket fogja maga után vonni.
A becsesrelést a m. kir. adóhivatal teljesíti, 1904-
ben azonban már csak pénzügyminiszteri enge-
déllyel, amiért azonban bélyegmentesen lehet
folyamodni.

Vetőmag eladás. A kisbéri, bábolnai, mező-
hegyesi és fogarasi ménesbirtokon és a gödöllői
koronaurodalomban termelt különféle vetőmag-
vak eladatnak. A venni szándékozó gazdák az
illető birtokok igazgatóságaihoz fordulhatnak.

Eladó állatok és termények. A keszthelyi
magyar királyi gazdasági tanintézetnél 10 drb
³/₄ éves „*Merino precoce*“ fajta jerke, 1 drb ¹/₄

éves bonyhádi fajtájú mustra növendék bika; 130 q buza, 100 q rizs és 100 q árpa eladó. Venni szándékozók a tanintézet igazgatóságához forduljanak.

Halálos szerencsétlenség. Csáktornyan Horváth István lakatosmesternek másfél éves kis leánya az emeleti lakás folyosóján játszott nagyobb testvéreivel; játszás közben a lépcsőn legurult és szörnyet halt.

Hetivásár engedélyezése. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy *Drávavásárhely* községben minden szombaton, illetve ha ez a nap ünnepnapra esnék, az előtte való pénteken sertés felhajtással egybekötött hetivásár tartassék.

Vakmerő tolvaj. E hó 24-én este Gángó János telekesi lakos itt a városban koresmákban iszogatva félig ittas állapotba jutott s hazafelé ballagva a Kaszaházi-híd mellett a réten lefeküdt s elaludt. Ezt az alkalmat kileste Kovács Gyula már többször rendőrileg fenyített 12 éves foglalkozás nélküli fiú s két hasonló társával az alvó ember zsebéből kilopta annak jegyzőkönyvcsékjét, a melyben 1 darab 20 koronás arany és 5 darab 10 koronás papír pénz volt. A rendőrség a tetteseket még az éj folyamán kinyomozta s az ellopott pénz nagy részét náluk megtalálta.

Lóárverés. A m. kir. lótenyésztézetekből kisorsolt számfölötti kancák és heréltek folyó évi október hó 2-án s esetleg folytatólag a napokon Budapesten a »Tattersaal« kerepesi uti helyiségekben d. e. 9¹/₂ órától kezdődőleg fognak eladni. Ugyanott szeptember 27, 28, s 29-én luxus vásárt, október 11, 12, és 13-án pedig ménlókiallást s vásárt rendeznek. Felvilágosítást a »Tattersaal« igazgatósága ad.

Megrugta a ló. Németh Ágoston rákosi gazda a városba jött, hogy itt egyet — mást elintézzzen. Míg dolga után járt, bekötötte lovait egyik koresmánál. Egy cigány ott settenkedett a lovak körül azzal a szándékkal, hogy egyiknek levágja a farkát. Mialatt ezzel bibelődött, úgy megrugta a pejlő, hogy összeesett. A moré azonban csakhamar magához tért és elszompolgott; csak a piacon mutogatta feldagadt lábát, a hol megrugta a ló.

Hamis betöréses hír. Vér József, a helybeli Kalvária szolgálója, azzal a hírrel járta be a várost, hogy mult vasárnap éjjel ismeretlen tettesek betörték a Kalvária kápolnájába, az ott elhelyezett perselyt feltörték s kirabolták. Az eset híre eljutott a rendőrségre is, mely megindította a nyomozást s ennek folyamán kiderült ugyan, hogy a persely üres, abban egy árva fillér sem találtatott, de betörésnek nyomára nem akadtak a rendőrség emberei. Hogy mi módon ürült ki a kápolna perselye, azt megállapítani egyelőre nem lehetett.

Mult hetivásár. A mult hetivásárra felhajtottak 242 db szarvasmarhát, eladtak közülök 111 darabot. Sertésekből felhajtásra került 639 db míg eladtak belőlük 298 darabot.

Erdőőri és vadőri szakvizsgálatokat tartanak f. évi október hó 19-én s az erre következő napokon Budapesten, Pozsonyban, Besztercebányán, Miskolcon, Kassán, Máramaroszigeten, Kolozsváron, Brassóban, Nagyszébenben, Temesváron, Pécsen és Szombathelyen. A vizsgálatok mindenütt a vármegye székházában délelőtt 9 órakor kezdődnek. Kérvények október 1-ig nyújtandók be.

Sirrabló. Megbotránkozva tapasztalták többen, hogy a helybeli római katolikus sarkert egyes sirjairól valaki ellopja a kihelyezett koszorukat és virágokat. Lesték, de sikertelenül. Végre egyik rendőr ép abban a pillanatban járt a temető tájékán, a mikor Kovács Gyula nevű, tolvaj természetéről ismert 12 éves fiú a temetőben virágokat vitt. Kérdőre vonta s akkor beismerte, hogy ő lopta el a hiányzó virágokat, hogy azokkal elhalt anyja sirját díszítse föl. Átadták a rendőrségnek, ahol mint notorius tolvajt és csavargót jól ismerik.

Eltűnt asszony. Hoffmann Gyuláné szül. Tala-bér Rozália kőmives neje, ki zalaegerszegi születésű, 32 éves róm. kath. férjes, alacsony termetű, haja és szeme barna, arca kerekded, himlő helyes e hó 24-én éjjel lakásáról eltávozott s azóta oda vissza nem tért. Eltűnéskor fehér inget s egy rozsz barkett alsó szoknyát és réklit viselt. Hozzá tartozói azt hiszik, hogy öngyilkosságot követett el. Feltalálása iránt nyomozást folytatban van.

A szőlőfogyasztók figyelmébe. Több oldalról hangoztatják, hogy a peronoszpora ellen rézgalicoldattal megpermetezett szőlőfürtök az egészségre ártalmasak. Bár bebizonyult, hogy ez a fel-fogás tulzott, a földmivelésügyi miniszter mégis utasította a szőlészeti kísérleti állomást, hogy állapítson meg oly egyszerű és gyakorlatilag könnyen alkalmazható eljárást, amellyel a szőlőfürtök közvetlenül a fogyasztás alkalmával arájuk tapadt permetező anyagtól könnyen megtisztíthatók legyenek s a szőlő ekként élvezhetőbb és ízletesebbé tétessék. Az igen erősen permetezett fürtökkel megejtett kísérletek eredménye alapján a permetek feloldása és tökéletes eltávolítása a következő szerek és eljárások ajánlhatók:

Egy kávéskanálnyi citromsavat, amely minden fűszerkereskedésben kapható, porrá törve feloldunk egy félliter vízben s ebben az oldatban a fürtöket egy-két percig rázzuk, aztán tiszta vízzel leöblítjük. Citromsav helyett lehet citromot is használni, de ebből, hogy az oldás gyorsan történjék, egy félliter vízhez egy egész, avagy másfél citrom leve szükséges. *Tört borkősav* is használható ugyanolyan mennyiségben és eljárással, mint a citromsav. *Ecetsav* is alkalmazható, — amelyből ha gyógyárkereskedésben kapható, jégecet használunk, egy félliter vízhez két kávéskanálnyi míg ha középérés borecetet alkalmazunk, abból egy félliter vízhez egy deciliter szükséges. Az ecetsavas oldatokban a szőlőfürtöket egy-két percig kell rázni s aztán vízzel jól leöblíteni, mert az ecetsavnak van az oldószerek között a legkellemetlenebb íze és szaga.

Véres családi dráma. Vastag Gábor 60 éves tapolcai kőmives f. hó 19-én kora hajnalban egy revolverrel feleségére kétszer rálőtt s öt halálosan megsebesítette, azután pedig magát lőtte agyon. Borzasztó tettének oka állítólag az, hogy felesége hosszabb idő óta féltékenységgel zaklatta és emiatt napirenden voltak közöttük a civakodások. Vastag Gábor szomorú sorsát és utolsó akaratát versben mondotta el, melyben elmondja, hogy jobb lesz neki elmenni a más világra, mert itt már megunt az életét, de meg-hagyja, hogy a kutyaszívű feleségét is vigyék utána, »hogy többet senkit se szakállon!«

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a *Ferenc József keserűvíz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és emltésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjük határozottan Ferenc József keserűvizet.

103. évet élt. Özv. Horváth Józsefné, Horváth József murakereszturi kovácsmester édes anyja, f. hó 14-én 103 éves korában hunyt el Murakeresztúron. Halála előtt két nappal gyengült el annyira, hogy ágyba kellett fektetni; addig csak eldolgzott a ház körül, vigyázott a gyermekekre és mesélgette a szomszédoknak, hogy valamikor jobb világ volt, mint most.

Állategészségügyi kimutatás vármegyénk területén szeptember hó 20-án a hivatalos adatok alapján: *lépfene:* Iborfalva 1 u., Szentmárton 1 u., Zalaapáti 2 u., Gógánfa 1 u., Zalacsány 1 u.; *veszettség:* Aranyod 1 m.; *ragadós száj- és körömfájás:* Bodorfa 4 u., Csabrendek 1 m., Galsa 23 u., Gyepükaján 15 u., Hány 3 u., Káptalanfa 6 u., Nyirád 13 u., Rigács 5 u., Sárosd 17 u., Sümeg 6 u., Szőcs 11 u., Akali 3 u., Alsódörgics 2 u., Badaesonytomaj 2 m., Balatonederics 21 u., Balatonhenye 12 u., Balatonkisszöllős 5 u., Csicsó 2 u., Diszél 13 u., Gulács 7 u., Gyulakeszi 1 u., Haláp 2 u., Hegyesd 15 u., Kapoles 8 u., Káptalantóti 10 u., Kisapáti 1 p., Köveskállya 4 u., Lesenczetomaj 3 u., Mindszentkállya 1 u., Monostorapáti 4 u., Óbudavár 1 u., Pula 4 u., Raposka 8 u., Petend 1 p., Salföld 1 m., Szentbékállya 5 u., Szigliget 1 m., Tapoleza 1 u., Talliándörög 13 u., Vigánt 3 u.; *ivarszervi hólyagos kiütés:* II. Hegykerület 3 u., Várhely 1 u., Hegymagas 1 u., Pókafa 3 u.; *rühkór:* Balatonfüred 1 u. 16, Gyulakeszi 2 u. 16; *sértésorbánc:* Alsó-lendvafakos 1 u., Zalamerénye 1 u., Karmaes 3 u., Alsórájk 9 u., Szegvár 1 m., Akali 3 u., Alsódörgics 8 u., Balatonhenye 9 u., Felső-dörgics 7 u., Gulács 1 u., Hegyesd 1 u., Káptalantóti 1 p., Köveskállya 10 u., Lesenczetomaj 8 u., Monoszló 10 u., Orvényes 4 u., Szigliget 2 u., Tagyon 10 u., Vászoly 16 u., Szenterszéthegy 1 u.; *sértésvész:* Barabás 5 u., Felsőszenterszéthegy 8 u., Kebele 11 u., Lentikápolna 9 u., Nemesnép 6 u.,

Szentgyörgyvölgy 5 u., Kristótfalva 1 u., Nagy-falu 1 m., Balatonmogyoród 2 u., Bocska 12 u., Csapi 1 u., Galambok 9 u., Garabonc 6 u., Gelsesziget 1 u., Kilimán 11 u., Kiskomárom 7 u., Komárváros 1 u., Korpavár 2 u., Légrád 9 u., Murakeresztur 37 u., Német-szentmiklós 9 u., Pölöskefőduzsnok 9 u., Szentjakab 1 u., Zalaszentbalázs 12 u., Keszthely 3 u., Keszthelypolgárváros 1 m., Bánok-szentgyörgy 2 u., Szentpéterföld 8 u., Baktütös 4 u., Lentiszombathely 1 m., Máhomfa 2 u., Tárnokoroklán 1 m., Alsórájk 11 u., Felsőrájk 1 m., Misefa 2 u., Kotor 1 u., Muravid 8 u., Medgyes 4 u., Mihályfa 1 m., Nyirád 1 m., Hegymagas 2 u., Kővágóörs 13 u., Tapoleza 2 u., Alsóbagod 7 m., Eber-gény 1 m., Pusztaderics 4 u., Pusztaszent-lászló 9 u., Ságod 4 u., Szepetk 7 u., Zalalövő 3 u., Csáford 1 m., Zalabér 6 u.

Irodalom.

A világtörténet egyik legrettenetesebb emléke Napoleonnak Oroszországból való visszavonulása. Először az ellenségnek kellett átvágnia magát a seregeknek, aztán át kellett kelni a zajló Berezínán. A ropant seregben már csak 25,000 volt a fegyverfogható ember. A hid gyöngye volt. Fának a szomszéd házak gerendáit használták, alapnak szekereket dobtak a folyóba. Ilyen ingatag hidon ment át a világvérő sereg. Az oroszoknál is jobban ijesztette a csapatokat Napoleon jelenléte. A hidról a nagy sietségben és tolongásban annyian hultak le, hogy holttesteik egész kis szigetté torlódtak a folyóban. A seregek fele elveszett. A 30 fokot érő hidegben némán haladtak tovább. Ló már alig volt. Az emberek szállítását huttak el uton-utfélen, az utánuk jövők áttapostak rajtuk. A kik este a tűzhöz mentek, elpusztultak a tűz miatt. Napoleon oroszországi hadjárataról szól a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 195 füzet. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marezali Henrik, egyetemi tanár, ki egyúttal a kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára díszes félbőrötésben 16 K; füzetenként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Üllői-ut 18. szám) s minden hazai könyvkereskedés útján havi részletfizetésre is.

Türr tábornok emlékiratai. Mikor Világos után az elnyomatás szomorú napjaiban, a magyar nép arra gondolt, hogy fegyverrel vivja vissza a szabadságát, akkor a Messiásként várt Kossuth Lajos mellé még egy szabadítót képzelt: Türr Istvánt, akit 1860 óta Garibaldi legkiválóbb bajtársa gyanánt ünnepelt az olasz nemzet és egész Európa. Türrt a magyar emigránsok már rég ismerték akkor: 1848 — 1849-ben nem harcolt ugyan a honvédség sorai közt, de olaszföldön magyar légiót szervezett, Világos után Mazzinival éveken át zaklata az osztrákokat; küzdött a reakció ellen 1849-ben Bädenben, 1855-ben a krimiai szövetségek szolgálatában, 1857-ben a cserkeszeket lázította, 1859-ben Garibaldi mellett harcolt, majd a délszlávok közt agitált és a „marsalai ezer“ expedíciójában világhírűvé tette nevét. Számos hadtérpen vívta ki a tábornagi rangját, és mindig csak a magyar ügyért harcolt. Rokonságba jutván a francia császári családdal, nagy összeköttetéseit fontos diplomáciai missziókban érvényesítette és aktív szereplő volt nagy horderejű és a magyar ügyre vissza ható európai eseményekben. A kiegyezés után itthon és a külföldön nagyszabású közgazdasági alkotásokkal foglalkozott. Az utóbbi husz év alatt a magyar állam jóhíre, népek szabadsága és Európa békéje érdekében publicisztikai tevékenységet fejtett ki nagy világlapokban és nemzetközi kongresszusokon. Évek óta állandó munkatársa a Magyar Hírlap-nak, amely kizárólag közli oikkeit. Ezen sokoldalú szereplésnek hatvan évre terjedő nevezetes mozzanatait Türr István megírja most az emlékirataiban, melynek közlését a Magyar Hírlap kezdi meg az októberi negyeddel. Ugyancsak most kezdi meg a Magyar Hírlap a »Tolvaj? Gyilkos?« című szenzációs angol regény közlését. A Magyar Hírlap-nak, e független, szabadelvű, a magyar nemzet jogaiért lelkesedéssel küzdő napilapnak előfizetési ára negyedévre 7 korona, egy hónapra 2 korona 40 fill. Kiadóhivatalának címe: Magyar Hírlap Budapest. V., Honvéd utca 10.

Uj zeneművek. Az őszi idény beálltával a magyar hangjegypiac is mozgalmasabb életet mutat. Kiadónk egyre-másra küldöztetik szét a nyár folyamán megszerzett zeneújdonosságokat, amelyek persze művészeti érték dolgában nem mindig eshetnek egyforma bírálat alá. Van közöttük selejtes munka elég, de viszont találkozik az újdonosságok sorában olyan is, amely méltánylásra jogos igényt tarthat. Így pl. a Dankó Pista 50 dalának a cimbalom átírata, amely Erdélyi Dezső ügyességét dicséri. A 30 oldalra terjedő műnek az ára 4 K. — A magyar dalok és népdalok anthológiájának 6 füzeté, mely citerára jelent meg, dalokat tartalmaz Kenyészery Lászlótól, Székely Dávidtól, Szántó Ferencről és Lengyel Miskától. — A magyar dalok és népdalok zongorára írt sorozatának 6 évfolyama négy új magyar dalt ad a zongorázó közönség számára. Csinos nóták ezek a legjelesebb szerzőtől. — Megjelentek még említett szerzeményeken kívül: Ingyen tejdal, szerzette Bloch Arthur. A Pásztor Árpád hangulatos versére írt dal tiszta jövedelme az „Ingyen tej” alap javára fordítottatik. — A komoly egyházi zenét Egry János székesegyházi karnagy Beatus virkezdett egyházi dala képviseli az újdonosságok hosszú sorozatában. Az énekhangra, zongora vagy orgonakisérettel írt mű ára 1 K. Fenti zeneművek mind Rózsavölgyi és Társa es. és kir. udv. zeneműkereskedés kiadásában jelentek meg. Budapest, Kristóf-tér 3. sz.

A nemzeti harc. Folyik a nemzeti harc, régente is, most is: közszabadságokért, nemzetijogokért, nyelvünkért, önállóságunkért . . . folyik a harc az osztrák szoldateszka ellen . . . Harminchét év óta szakadatlanul, most pedig kettőzött erővel, sokszoros lelkesedéssel, százszoros hűséggel harcol a harcok élén a Egyetértés. (főszerkesztő Fenyő Sándor, főmunkatás Eötvös Károly). Több évtized megmutatta, hogy az Egyetértés mindig első volt a haretéren. Politikai vezető cikkeit a függetlenségi párt legjelesebb tollu képviselői írják, élükön Kossuth Ferencel és a lap irodalmi része is, mondhatnók páratlan. Az Egyetértés olyan kedvezéseket is nyújt előfizetőinek, a mint egyetlen más lap sem adhat. Elsőnek ezek közül azt emlíjük meg, amely egyszersmind az olvasó karácsonyi ajándékának van szánva, a Rákóczi-Albumot. Pompás album lesz ez a kiválóan becses díszmunka. (Bolti ára 3 korona lesz.) Az Egyetértés előfizetési árai: Egy hónapra 1 frt 80 kr. Negyedévre 5 frt. Állami tisztviselők, magánhivataltok, papok, lelkészek, tanárok, tanítók a lapot *kedvezményes árban* (évi 14 frtért, egy hónapra 1 frt 20 krért) rendelhetik meg az Egyetértés kiadóhivatalánál Budapesten, Vármegye-utca 11.

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza		7.—	7-10
rozs		5-40	5-60
árpa		5-50	5-80
zab		5.—	5-25
fehérbab		7.—	7-50
bükköny		—	—
tarkabab		—	—
hajdina		—	—
burgonya		—	—
lőher		—	—

Nyilt-tér.*)

FIGYELMEZTETÉS.

Értesülvén, hogy Salamon Imre töllös pusztai társbérlem a gazdaság részére nagyobb mérvű bevásárlásokat fogantatosít és a közös gazdaságból eladásokat teljesít, ugyanazért tekintettel arra, hogy a társas szerződés értelmében 200 koronát meghaladó eladások és vásárlások csakis közös beleegyezéssel fogantatosíthatók, felhívom a t. közönséget, hogy ily adás-vételektől tartózkodjék, mert én semminemű szavatosságot ezen ügyletek lebonyolításáért nem vállallok.

ENGEL PÁL
töllösi társbérlem.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Hosszabb ideig él,

aki egy adag

Vitafer

(ausztráliai fürdő) tesz fürdővizébe. szenzációs fürdő pótlék, elsőrangú orvosoktól elismerve.

A „Vitafer” erősíti a testet, élénkíti a vérkeringést, erősíti az idegeket, meghosszabbítja az életet.

Egy eredeti csomag Vitafer 12 fürdőszé 2 frt. 50 kr. 4 fürdőszé 1 frt. mintacsomag egy fürdőszé 30 kr.

„Vitafer-szappan” (használati útmutatóval, mint a fürdő pótlék), darabja 50 kr.

A test egy pár fürdő után, vagy pedig a szappannal megmosva, vakítóan szép és fehér lesz. Szétküldés postal útvánnyal vagy pedig az összegnek portóval együtt (levélbélyegeken is) előleges beutalás mellett.

„VITAFER”-Raktár Bécs, I. k. Graben 15., és Habsburggasse 1.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.
Társszerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

Műkályhák

Kitüntetve

az ezredéves orsz. kiállításon.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek és a magas arisztokráciának becses tudomására hozni, hogy itt **Zalaegerszegen, Ujváros-utca 23. sz.** saját házhelyiségemben levő műkályha készítő telepemem és dúsán berendezett raktáramon minden a mai kor- és divat kívánalmainak teljesen megfelelő s nagy választéku kályhát készletben tartok a legujabbi „Secession, Barok és Empirie” rendszerű díszes kiállításműkályhák; s ezenkívül egyszerűbb és szemes kályhák, virágédényeket és épület díszítőményeket, melyeknek egy a díszes kiállításáért, valamint a szilárdaságáért kezeskedem és a legjutányosabb árban számítom.

Szíves megrendeléseit várva kiváló tisztelettel maradok

Németh Gábor

agyag-, dísz- és műkályha készítő

Zalaegerszeg, Ujváros-utca 23.

Egy butorozott

SZOBA

alulirotnál kiadó.

Zalaegerszeg, 1903.

Dr. Isoó Jánosné.

Zabszükséglet a kisébéri ménésbirtok számára.

A nagyméltóságú földmivelésügyi m. kir. miniszteriumnak f. 1903. évi 80.222. sz. a. kelt magas rendelete értelmében a kisébéri ménésbirtoknak 1904. évi 10.000 q zabszükséglete közvetlenül a gazdáktól fog beszereztetni.

A beszerzés módozatára nézve tájékoztatóul szolgáljanak a következők:

1. A mintázat ajánlat egy koronás bélyeggel látandó el.

2. Az ajánlatban megjegyzendő, hogy a szállítás milyen részletekben és 1904. évben mikor történik?

3. A zab szállítása az eladó zsákjaiban eszközözendő; a zsákokat az urodalom bérmentetlenül küldi vissza.

4. A zab szállításához szükséges katonai fuvarlevelek az eladó rendelkezésére bocsátatnak.

5. Az ügyletből eredő bélyegilleték az eladót terheli.

6. Az esedékes számla összege a zabnak a ménes birtok magtárában történt átvétele, lemászálása alkalmával talált súly alapján fog kiegyenlítettetni.

7. A szállítandó zabnak egészségesnek, kifogástalannak, teljesen tiszta, por, gyom és idegen anyagoktól mentesnek és legalább 45 kg hl súllyal bírónak kell lenni.

Az ügyletből eredő mindazon törvényes lépések, melyek megtételére a kincstár, mint felperes, jogosítva lenne, a per tárgyának értékére való tekintet nélkül egyedül a kincstár által szabadon választandó, az 1868. évi 54.- illetve 1881. évi 59. és 1893. évi 18., esetleg 19. t.-c. értelmében a sommás eljárásra illetékes bíróságnál, míg ellenben azon vitás kérdések, melyeknél a kincstár, mint alperes, jelentkezik, csakis ennek képviseletében eljáró kincstári jogügyi igazgatóság (kir. kincstári ügyszség) székhelyére nézve illetékes bíróság előtt az ügy természetének megfelelő eljárás szerint döntendők el.

Kisbér, 1903. szeptember hó.

Ménésbirtok igazgatósága.

Lelkiismeretes

ügynökök

kerestetnek nagyon kelendő árucikk eladására. Nagy jutalék.

J. Fritz & Co, Frankfurt a. M. 9.

Eladó kovácsműhely

egy, jóforgalmi helyen, francia kohóval, teljes felszereléssel, házzal és házhellyel együtt minden órán

örök árban eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

Egyed Sándor és Károly

Nagylengyel (Zalamegye).

Posta helyőn.

Egy jó karban levő

kerékpár

eladó.

Bővebbet Unger Antalnál Zalaegerszegen.

Földhítel kölcsön

közvetítő hivatal Budapest VIII. ker. Rákóczy-utca 2. földbirtokra amortizációs kölcsönt közvetít 3 1/2%-tól kezdve 30, 40, 50 és 60 évre. Esetleg már fennálló drágább kölcsön konvertálható. Megbízást a hivatal minden előleges költség nélkül vállal. =

711/v. 1903. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíró V. II. 30. sz. végzése által Zalavármegyei takarékpénztár végrehajtató javára Kovács János és társai szentkozmadombjai lakások ellen 817 korona tőke, ennek 1902. évi február hó 2-től járó 6% kamatja, úgy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt 636 koronára becsült szarvasmarhák, lovak, gazdasági eszközök, sertés- és butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Szentkozmadombján leendő eszközzésére 1903. évi október hó 3-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zalaegerszegen, 1903. szeptember 9-én.

Nagy Sándor
kir. bir. végrehajtó.

Kiadó üzlethelyiség.

Az „Arany Bányás” szaloda I-ső számú

üzlethelyisége

azonnal bérbe adatik.

Egy jó házból való fiu

tanoncnak felvétetik

UNGER ANTAL könyvnyomdájában

— Zalaegerszegen. —

Az Orsz. Gazd. Munkás- és Cselédség-pénztárt ajánljuk jó indulatába. Ismertesse ezt az intézményt a nép körében. Biztosítsa cselédeit ezen segély-pénztárnál.

A t. hölgyközönség figyelmébe!

Üzlet áthelyezés miatt mélyen leszállított árak!

1000-nél több maradék!

Számos látogatást kérve

kiváló tisztelettel

REISINGER és EISNER.

Kávé és tea

első kézből,

vagyis egyenesen a termelőtől, ennek következtében teljes jótállás valódi, hamisítatlan minőségért a

képzeltet legolcsóbb árak mellett.

Több mint 100.000 holdas **jávászigeti birtokunk** a legrendszeresebb módon kezeltek, kávéfajtáink igen zamatosak és kitűnő minőségűek. Saját védjegyük Jáva flor.

Kávé.

Jáva flor legfinomabb 4 3/4 kiló frt 6.65
Jáva flor finom 4 3/4 kiló frt 5.90
Jávabrazil keverék 4 3/4 kiló frt 5.45

Vám és bérmentve minden postaállomáshoz szállítva. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

TURK és társa

Jávászigeti nagybirtokosok

— Saját termésű kávé és tea eladás —
Trieszt via dell' acquedotto 38.

Pénzt, sok pénzt,

havonként 1000 koronáig kereshet mindenki tisztelegesen minden szakismeret nélkül.

Küldje be címét E 473 jellege alatt a következő címre: Annoncen-Abteilung des „Merkur“ Mannheim, Meerfeldstr.

735. v. 1903. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíró 1903. V. II. 194. sz. végzése által Kluger Salamon pozvai lakos végrehajtató javára Nunkovics Elek és neje kispáliai lakások ellen 1000 korona tőke, ennek 1895. évi március hó 1-től járó 6% kamatja, úgy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt 2095 K-ra becsült szarvasmarhák, lovak, gazdasági eszközök és takarmányból álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, — ennek a helyszínén, vagyis Kispáliban leendő eszközzésére 1903. évi október 24-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1903. évi szeptember hó 20.

Nagy Sándor,
kir. bir. végrehajtó.

IDÉZÉS.

A nagyméltóságú magyar kir. vallás- és közoktatásügyi ministerium 14219/900. számú intézkedésében a zalatárnoki róm. kath. plebánia kegyurainak megállapítása céljából a vegyes bizottsági eljárást fogadván el és a vegyes bizottság tagjaiul a szombathelyi megyés püspök részéről Ratkovics Vendel szombathelyi kanonok és sárvári főesperes, Zalavármegye részéről pedig Árvay Lajos megyei főjegyző küldetvén ki, — alólirottak, mint kiküldöttek, a vegyes bizottsági tárgyalást Z-tárnok községbe a körjegyzői helyiségbe 1903. évi szeptember hó 28-ik napjára és esetleg következő napjaira, mindenkor délelőtti 7 órára tüzzük ki és arra az érdekelt birtokosokat azzal idézzük meg, hogy a zalatárnoki körjegyzői helyiségben közszemlére kitett kegyursági kimutatást, mint a zalatárnoki kegyurság megállapításának alapját, a hivatalos órák alatt minden érdekelt betekinthesse, felszólalását pedig a bizottsági tárgyaláson a bizottsági felhívás sorrendjében előterjeszthesse, és hogy ily felszólalás hiányában az egyes kegyurak megállapításában a kegyursági birtokkimutatás és netán létező egyéb adatok fognak a bizottság által alapul vétetni.

Kelt Zalaegerszegen, 1903. szept. 15.

Ratkovics Vendel

és

Árvay Lajos

mint a kiküldött vegyes bizottság tagjai.

Imakönyvek és rituáliák

a közglő ünnepekre
legolcsóbb áron kaphatók

Neubrunn Gábor

könyvárus és könyvkötőnél.

Ezen cognacnak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy azt eredeti csomagolásban az alább nevezett intézetben díjmentesen felülvizsgáltsa.

Ajánlva első rendű orvosi tekintélyektől.
Camis és Stock első trieszti cognacpároló intézete Barcolában (Trieszt közelében)

ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intézetének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 korona, fél üveg 2 korona 60 fillér.
Kapható gyógyszertárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

A cs. és kir. osztrák belügyminiszteriumtól jóváhagyott élelmezési és élelveti cikkek vizsgáló intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatt.

PURGO

Órák, ékszeresek
RÉSZLETFIZETÉSRE
is, olcsó szabott áron
SERÉNYI
órás és ékszerész
Budapest, Erzsébet-körút 28. l. sz.
Főközpont: II., Fő-utca 21. sz.
Képes árjegyzék ingyen.

Könyvny és csúsz ellen legsikeresebb
a KRIEGER-féle
REPARATOR
1 üveg 2 korona.
Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

110,000 sorsjegy, 55,000 nyeremény.
Nyeremények összege 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
a magy. kir. szab. osztályosorsjáték főelárultó helye
BUDAPEST, Andrassy-ut 60.
Elismert megbízhatóság! Előzékenység! Kiváló szerencse!

Ha csúsz a haja, használja a
„Stella“
vizet, mely nem fest, hanem a haj eredeti színét adja vissza.
Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
gyógyszertárban, 8 es. és kir. fensége József főb. nádori ezüsténeke
BUDAPEST,
V. SZABADSÁG-TÉR.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
A vérgyógyítás biztos gyógymód: asthma, szív-, gyomor-, ideg- és bőrbaj, asztma, elmezavar ellen.
E gyógymód megalkotója:
Dr. KOVÁCS J. főorvos
BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRUT 18. I. EN.

Hirdetéseket, reklámokat szakszere-
rtlen, pontosan és legelőszobban közöltet
az összes bel- és külföldi lapokban,
valamint naptárakban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetői
osztálya.
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
Tulajdonos: **Leopold Gyula** szerkesztő.

Megjelent az új X-es számú
YOST MODELLE
ESZMÉNYI TÖKÉLETESÉGBEN
KÉRJEN PROSPECTUST A
YOST IRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁGTÓL
Budapest, NEW-YORK, pártok.

Remek és olcsó fényképek készülnek
RIVOLI
fényképezési és festékes műtermében
BUDAPESTEN, VII. KER., KERÉPESI-UT 30. SZÁM.
!!! Régi kis képek után is sikerült nagyítások !!!

Hôtel **PÁRIS** szálloda
Szállodás: SIMON PÁL.
BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 25. SZÁM.
100 szoba 1 frttől feljebb kiszolgálással egyélt.
Fürdők, elegáns kávéház, étterem és ebérsar-
nok a házban. Villamos vasúti megállóhely
az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHKEK VILMOS
elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház.

Étvágytalanság, hányinger, fejtá-
jás, gyomorajok ellen csodás hatása a
RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR.
Am 6 korona. Pórtán 6 üveg bérmentve.
RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógytára.
BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

INGYEN és bérmentve
küldi a
„HÖLGYEK
TITKÁRA”
füzetet kívánatra mindenkinek

Dr. SCHLESINGER MIHÁLY
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hegység).
Kittűnő hegyi fekvésben, pormentes és szélétől védett, 300 kilo-
méternél több jól ápolott, regényes hegyi utak. Szigorúan indivi-
dualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
betegszobák hygienikusan a legtökéletesebben vannak beren-
dezve. Kittűnő ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál.
a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

Képviselők kerestetnek.

A monarchia egyedüli különleges üzletét, a német Grammophon-
részvénytársaság
Grammophone lemezeit, tüit és hozzátartozó részeit
ajánlja a nagyközönségnek készpénzfizetés mellett és részletfizetésre
Weiss H. és Társa Budapest, Károly-körút 2.

Árjegyzék
ingyen és bérmentve.

Ad. 4060/903. sz.

Hirdetmény.

A mikesi 98. sz. telekjegyzőkönyvben 625. 637/1. 637/4. hrsz. a. a Gombos család nevére felvett **közös erdőnek egyéneenkinti felosztása** ügyében az arányrészek megállapítására az osztályozás, becslés, mérnökfogadás s a kapcsolatos teendőik eszközésére határnapul 1903. évi október hó 5-ik napjának d. e. 9 órája Mikesi községben a községbíró házához kitűzetvén, felhivatnak az érdekeltek, hogy a fenti tárgyaláson megjelenjenek, vagy érdekeik képviselétől gondoskodjanak, mivel meg jelenésük az eljárás megtartását gátolni nem fogja.

Az ismeretlen s a netalán távollevő érdekeltek képviselétére Boschán Gyula zalaegerszegi ügyvéd rendeltetett ki ügygondnokul.

Kelt Zalaegerszegen. 1903. szept. 11-én.
Dr. Fritz s. k.,
kir. törvényszéki bíró kiküldött.

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”
Jeggyel
legjobb, legkladósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Ló árverés.

A magyar kir. állami lótenyésztézetekből kisorsolt számfeletti

kancákat és herélteket

Budapestben a „Tattersall“ Kerepesi-uti helyiségeiben **1903. évi október hó 2-án esetleg folytatólag 3-án** fogják árverés útján eladni.

Az árverés kezdete délelőtt 9¹/₂ óra.

Árverés alá kerülnek:

1. a **székesfehérvári** m. kir. állami mén-telep állományából 7 darab kisorsolt herélt;

2. a **nagykőrösi** m. kir. állami mén-telep állományából 7 darab kisorsolt herélt;

3. a **debreceni** m. kir. állami mén-telep állományából 15 darab kisorsolt herélt;

4. a **sepsiszentgyörgyi** m. kir. állami mén-telep állományából 3 darab kisorsolt herélt;

5. a **kisbéri** ménesből 20 darab számfeletti fiatal angol fél vér kanca;

6. a **bábolnai** ménesből 20 darab számfeletti fiatal kanca;

7. a **mezőhegyesi** ménesből 24 darab számfeletti fiatal kanca;

Árverési feltételek:

Az árverés mindegyik napon reggel 9¹/₂ órakor kezdődik.

A kikiáltási áron alul egy ló sem fog eladatni.

A kínálatok 20—20 koronánként történnek.

Minden megvett ló után a vételárnak megfelelő törvényszerű bélyegen felül (III. fokozat) kötőfékpénz fejében az első kétszáz korona után 4 korona, azon felül minden megkezdett 200 korona után két-két korona fog beszedetni.

A vételár, elismervényre, azonnal készpénzben lefizetendő és a lovak csakis az elismervény előmutatása mellett fognak kiszolgáltatni.

A már megvett lovak 48 óra alatt okvetlenül átveendőek; de a leütés idejétől minden eshetőség a vevőt terheli.

A 10 éven aluli telivérekre nézve a kisbéri feltételek kötelezők.

A 10 éves koron felül eladásra kerülő kancákat csupán magyarországi tenyésztő veheti meg és pedig oly kötelezettséggel, hogy külföldinek soha el nem adja, mely kötelezettség ismételésénél az új tulajdonosra nézve is fennáll.

Budapest, 1903. szeptember hóban.

M. kir. földművelésügyi miniszter.

Aki egy csésze jó teát akar inni, kérje mindenütt a világ legfinomabb és legjobb teáját és ez az

INDRA TEA.

Kína, India és Ceylon legfinomabb teáinak keveréke. Valódi csak eredeti dobozokban kapható. Raktárak a plakátokon olvashatók.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle fehér »Glasur« fénymáz 45 kr.

Keil-féle arany-fénymáz képkeretnek 20 kr.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Ján Ferenc cégnél Zalaegerszegen.

ÁRLEJTÉSI HIRDETMÉNY.

A zalaegerszegi csendőrség elhelyezésére szolgáló épületen szükséges pótmunkák foganatosítása folyó évi 87269. számú belügyminiszteri rendelettel **1636 korona 03 fillér** erejéig engedélyeztetvén, a

NYILVÁNOS ÁRLEJTÉS

Zalaegerszegen, a szárny parancsnokságnál **1903. évi október hó 20-án délelőtt 9 órakor** lesz megtartva, hova az 5% bánatpénz letételét igazoló nyugtával felszerelt ajánlat ezen időre beküldendő.

Az előmért költségvetés Zalaegerszegen a szárnyparancsnokságnál megtekinthető.

Székesfehérvár, 1903. év szeptember hó 17-én.

A m. kir. csendőr kerületi parancsnokság.

Már

1 koronáért
50.000

korona nyerhető.

ORVOS-

sorsjáték

Budapest, IV., Váci-utca 17.

Már

1 koronáért
50.000

korona nyerhető.

== Fő == 50.000 korona
nyeremény értékben.

Egy sorsjegy ára 1 korona.

Miután a huzást már október elején megtartjuk és a sorsjegyek nagy kelendőségnek örvendenek, ennél fogva tisztelettel kérjük, hogy a sorsjegyek bevásárlásával ne tessék késni, hanem nagybecsű megrendelését szíveskedjék lehetőleg azonnal elintézni, mert a huzás már

👉 folyó évi október hó 10-én lesz. 👈

Orvos-sorsjáték központi irodája:

Budapest, IV., Váci-utca 17. a.